

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

към отчета за касово изпълнение на бюджета и на сметките за чужди средства на

Комисията за защита на личните данни към 30.09.2023 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) е независим държавен орган, юридическо лице на бюджетна издръжка, чиито председател е първостепенен разпоредител с бюджет. Създадена е през 2002 г. в изпълнение на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Основната дейност на Комисията е осъществяване на ефективна защита на правата на физическите лица по отношение на обработката на техните лични данни. Със Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН), (обн. ДВ, бр. 11/02.02.2023 г.) Комисията за защита на личните данни е определена за Централен орган за външно подаване на сигнали и за защита на лицата, на които такава защита се предоставя. С приемането на този закон за КЗЛД възникват съществени допълнителни нови задължения и правомощия в качеството ѝ на такъв централен орган.

През първото полугодие на 2023 г. разходите са съобразени с изискванията на чл. 87 от Закона за публичните финанси и Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на националната здравноосигурителна каса за 2022 г. (Обн. ДВ бр.104 от 30.12.2022 г., изм. и доп. ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г.), като са заявявани и извършвани в по-голям размер (10,23%) спрямо същия период на 2022 г. поради прилагане на разпоредбите на чл. 7, ал. 4 и ал. 5 от ЗЗЛД за определяне на възнагражденията на председателя и членовете на Комисията (увеличени от 04.05.2023 г.), поради възникнали неотложни плащания и ангажименти с незабавна реализация и във връзка със осигурено финансиране по § 6 от заключителните разпоредби на ЗЗЛПСПОИН - извършени разходи за пазарни консултации по чл. 44, ал. 1 от ЗОП за изготвяне на техническа/и спецификация/и, необходими за откриване на обществени поръчки, свързани с осигуряване на външен канал за подаване на сигнали, за закупуване на офис мебели за разкриване на нови работни места, за увеличение на възнагражденията на персонала (считано от 04.05.2023 г. – датата на влизане в сила на закона), командировки в страната за извършване на проверки и др.

Със Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2023 г. (Обн. ДВ. бр. 66 от 01.08.2023 г.) е утвърден бюджета за дейността на КЗЛД, във функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“ в размер на **6 985 000 лева**. През отчетният период по него не са извършени корекции.

В отчета за касово изпълнение на бюджета към 30.09.2023 г., по §§ 28-02 “Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети” са отчетени приходи в размер на 99 505 лв. (14,22% от годишния план), които представляват административни глоби и имуществени санкции, наложени с наказателни постановления и решения, издадени от КЗЛД като държавен орган по силата на ЗЗЛД и получени суми за съдебни разноси. От общо отчетените приходи сумата в размер на 71 570 лв. е постъпила касово по бюджетната банкова сметка на КЗЛД, а сумата от 27 935 лв., представляваща просрочени публични държавни вземания е принудително събрана от органите на НАП и въз основа

на предоставената от тях информация е отразена в увеличение на §§ 28-02 “Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети” и в намаление на §§ 36-18 “Коректив за внесени в ЦБ от НАП приходи на министерства и ведомства (-)”, съгласно съвместни указания ДДС № 12/10.12.2009 г. на МФ и БНБ, както и с указания ДДС № 13/29.12.2010 г. на МФ. По §§ 37-02 „Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия (-)” е отразен платен данък в размер на 351 лв., начислен през 2022 г.

Традиционно факторите, които оказват влияние върху размера на събраните приходи, са възможностите за съдебно обжалване на индивидуалните административни актове на КЗЛД, с които се налагат административни наказания, редуцирането на размера на наложените санкции в резултат на съдебно обжалване, предоставената възможност за доброволно изпълнение и ефективното събиране на просрочени вземания от НАП. Основна причина за недостатъчния обем на събрани приходи от наложени санкции са нарастващата инфлация, значително увеличаване разходите за издръжка на домакинствата и невъзможност в този период длъжниците да заделят средства за погасяване на задълженията. В резултат се реализира възможността за оспорване на актовете на КЗЛД/Председателя по съдебен ред, което от своя страна води до отлагане плащането на наложените административни наказания. В допълнение се отчита и много ниска събираемост от страна на НАП на просрочените публични държавни вземания, които са й предоставени от КЗЛД за събиране. От общо изпратените за събиране просрочени вземания в размер на 750 263 лв. (вкл. и от предходните години) към 30.09.2023 г. са събрани само 27 935 лв.(3,72%). НАП не събира вземанията по наложени санкции с приоритет в изискуемите срокове, същите се погасяват по давност, което обезсмисля на работата на Комисията и на служителите от нейната администрация. Доброволното заплащане на наложените санкции е изключително труден процес поради:

1. Възможност да забавят плащането чрез двуинстанционно обжалване, като за периода юридическите лица са препродадени или обявени в ликвидация или други правни способи с цел непонасяне тежестта на наложената санкция и избягването на отговорност.

2. Изчакване на погасителната давност тъй като НАП не предприема своевременни действия по събирането им и услугите на съответните физически и/или юридически лица не са обвързани с погасяване на задълженията към хазната.

Получената субсидия към 30.09.2023 г. от ЦБ в размер на 2 885 408 лв. е отчетена по §§ 31-10 “Трансфери от/за ЦБ (+/-)”.

Общо отчетените касови разходи по бюджета на КЗЛД към 30.09.2023 г. в дейност 111 “Контролни органи” са в размер на 3 577 041 лв., които представляват 51,21 % от увърдения годишен бюджет за дейността. Извършените разходи за персонал са в размер на 2 324 267 лв. или 55,13 % от годишните разходи. Отчетени са разходи за издръжка и държавни данъци и такси в размер на 597 125 лв. или 55,35% от планираните по § 10-00 “Издръжка” и § 19-00 “Платени данъци, такси и административни санкции”. Отчетените капиталови разходи, подпомагащи административната дейност са в размер на 655 649 лв. или 38,8% от планираните в бюджета. Основни фактори оказали влияние върху размера на извършените разходи за периода са ограничението през първите седем месеца за извършването на разходи и предоставянето на трансфери в размер не по-голям от размера им за същия период на предходната година, съгласно чл. 87 от Закона за публичните финанси, подготовката на КЗЛД за създаване на външен канал за подаване на сигнали, съгласно новоприетия ЗЗЛПСПОИН и възникнали неотложни плащания и ангажименти с незабавна реализация – командировки в страната и чужбина, както и повишени цени на горива, материали и услуги спрямо същия период на предходната година.

През отчетния период са начислени всички нови задължения за разходи в размер на 1 255 103 лв. и възникнали ангажименти в размер на 2 195 313 лв., както за същинската

дейност на Комисията по ЗЗЛД, така и за обезпечаване на дейността по новия закон, а именно разработка и внедряване на информационна система за външно подаване на сигнали, която да надгради съществуващите в КЗЛД информационни системи и да въведе допълнителни функционалности позволяващи свързаност на новоизграждащия се регистър за сигнали по ЗЗЛПСПОИН при КЗЛД с всички останали регистри на задължените по закона субекти в частния и публичния сектор чрез структурно и функционално преустройство на съществуващите информационни масиви и уеб сайта на КЗЛД. Проведени са две обществени поръчки, избрани са изпълнители и са сключени два договора за капиталови разходи, от които за доставка и инсталация на хардуерно оборудване за обезпечаване нуждите на КЗЛД на обща стойност **439 800 лв.** и за разработване и въвеждане в експлоатация на информационна система за външно подаване на сигнали на обща стойност **984 000 лв.** Към края на отчетния период договорът за доставка и инсталация на хардуерно оборудване е изпълнен, а договора за разработване и въвеждане в експлоатация на информационна система за външно подаване на сигнали е в процес на изпълнение. Сумите за капиталови разходи свързани с изграждането и въвеждането в експлоатация на системата са включени в бюджета на КЗЛД за 2023 г., като максималният размер на ангажиментите за разходи, които са поети и максималният размер на новите задължения за разходи, които са натрупани са в рамките на съответния годишен показател. Отразени са всички реализирани ангажименти в размер на 1 255 103 лв., както и корекции (в намаление с 53 830 лв.) в приблизителните стойности на първоначално начислени ангажименти по договори, поради промяна на обема или изтичане на срока им.

В началото на 2023 г. наличните средства по набирателната сметка на КЗЛД са общо в размер на 1 791 лв. - гаранции за изпълнение на 3 договора за обществена поръчка. През отчетния период в отчета за касово изпълнение на операциите и наличностите по сметка за чужди средства (Б-3 с код 33) е отразена сумата на върнати гаранции за изпълнение на два договора в размер на 3 763 лв. и получена гаранция за изпълнение на договор за доставка на 2 броя автомобили в размер на 4 975 лв. Общо наличните чужди средства към 30.09.2023 г. са в размер на 3 003 лв.

С извършените разходи през отчетния период е обезпечена дейността на КЗЛД и нейната администрация, като основните резултати са изготвен и внесен в Парламента годишен отчет за дейността на КЗЛД през 2022 г., който е публикуван и на интернет страницата на Комисията в началото на отчетния период, както и стартирането на разглеждане и обработване на сигнали по влезлия в сила на 04.05.2023 г. Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН). В много кратки срокове КЗЛД успява да положи основите на националната система за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения. Акцент от обнародването на закона до края на деветмесечието на 2023 г. е поставен върху информационно-разяснителната дейност сред задължените субекти по ЗЗЛПСПОИН – работодателите от публичния и частния сектор, с цел създаване на необходимите условия за законосъобразно изпълнение на техните законови задължения. Наред с това са предоставени редица консултации на физически лица, възнамеряващи да подадат сигнал при условията и по реда на този закон.

През отчетния период Комисията е осъществявала обичайната си по вид и обем за този период на годината дейност и функции по ЗЗЛД, като основен външен фактор, който оказва влияние върху постигнатите резултати през отчетния период, е развитието на информационните и комуникационни технологии и „възможностите“ за неправилен достъп до лични данни, което генерира увеличение на дейностите и функциите, върху които

